

नागरी क्षेत्रातील सहकारी
ग्राहक संस्थांना अर्थसहाय्य करणेबाबत

महाराष्ट्र शासन

सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक : ग्राहक १००६/प्रक्र ९६/२४स,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक : २४ जुलै, २००६

- वाचा :- १) शासन निर्णय सहकार व वस्त्रोद्योग विभाग क्रमांक ग्राहक १०९२/बजेट/प्रक्र २३२/२४स , दिनांक ३० मे १९९४ व १४ मार्च, १९९५.
- २) सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग शासन निर्णय क्रमांक बीजीटी १००६/प्रक्र ५०/ १७स, दिनांक ५.४.२००६
- ३) सुधारित कॅश फ्लो शासन निर्णय सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग क्रमांक बीजीटी १००६/प्रक्र ५०/१७स दिनांक १५ जुलै, २००६.

प्रस्तावना :

ग्रामीण/नागरी भागातील ग्राहकांना जीवनोपयोगी वस्तु रास्त भावात मिळण्यासाठी त्याचप्रमाणे उत्पादकांना त्यांनी उत्पादीत केलेल्या ग्राहकोपयोगी उत्पादनांना योग्य भाव मिळण्यासाठी व ग्राहक संस्थांमुळे बेरोजगारांना रोजगार उपलब्ध होणे इत्यादी महत्वाच्या बाबींचा विचार करुन राज्यातील ग्रामीण व नागरी क्षेत्रातील सहकारी ग्राहक संस्थांना अर्थसहाय्य करण्याची योजना संदर्भात क्रमांक १ येथील शासन निर्णयानुसार सन १९९४-९५ पासून मंजूर केली आहे.

सदर योजनेतर्गत नागरी भागातील सहकारी ग्राहक भांडारांना भाग भांडवल, कर्ज व अनुदानाकरीता अशी एकूण रुपये ७० लाख एवढी तरतूद सन २००६-०७ या आर्थिक वर्षाच्या अंदाजपत्रकामध्ये उपलब्ध करुन देण्यात आली आहे. परंतु मा. राज्यपाल महोदयांनी वैधानिक विकास मंडळ निहाय निधी खर्च करण्याचे निदेश दिले असल्याने व तसेच प्रस्तावित सर्वच ग्राहक सहकारी संस्था या उर्वरीत महाराष्ट्र वैधानिक विकास मंडळाच्या कार्यक्षेत्रातील असल्याने या योजनेकरीता अर्थसंकल्पात उपलब्ध करुन दिलेल्या निधीच्या एकूण ५७.२९ % इतका निधी या विभागाकरीता खर्च करता येणार आहे. आणि, त्यामुळे या प्रयोजनार्थ उपलब्ध रुपये ३४.७५ लाख इतक्या निधीचे वितरण करण्याचे शासनाच्या विचाराधीन आहे.

शासन निर्णय :-

नागरी भागातील सहकारी ग्राहक भांडारांना सोबत जोडलेल्या विवरणपत्र "अ" मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे नागरी भागातील सहकारी ग्राहक संस्थांना भाग भांडवलाची एकूण रक्कम रुपये २२,००,०००/- (रुपये बावीस लाख फक्त), कर्जाची एकूण रक्कम रुपये ७,४०,००० (रुपये सात लाख

चाळीस हजार फक्त) आणि अनुदानाची एकूण रक्कम रुपये ५,३५,०००/- (रुपये पाच लाख पस्तीस हजार फक्त) या शासन निर्णयाद्वारे मंजूर करण्यात येत आहे.

या शासन निर्णयान्वये मंजूर केलेल्या अनुदानाची रक्कम रुपये ५,३५,०००/- (रुपये पाच लाख पस्तीस हजार फक्त) चा खर्च मागणी क्रमांक व्ही २, मुख्यलेखाशिर्ष ३४५६, नागरी पुरवठा, (१९६) नागरी क्षेत्रातील ग्राहक सहकारी संस्थांना सहाय्य, (००)(०१) नागरी सहकारी संस्थांना अर्थसहाय (३४५६०१२१) -४३ अर्थसहाय या लेखाशिर्षाखालील सन २००६-०७ च्या मंजूर अनुदानाच्या रकमेतून भागविण्यात यावा.

या शासन निर्णयान्वये मंजूर केलेल्या भाग भांडवलाची रक्कम रुपये २२,०००००/- (रुपये बावीस लाख फक्त) चा खर्च मागणी क्रमांक व्ही-३, मुख्यलेखाशिर्ष ५४७५, इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवांवरील भांडवली खर्च, (०१), (०७), नागरी सहकारी संस्थांना भाग भांडवली अंशदान (५४७५०१४१) -४२ अंशदान या लेखाशिर्षाखालील सन २००६-०७ च्या मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा.

या शासन निर्णयान्वये मंजूर केलेल्या कर्जाची रक्कम रुपये ७,४०,००० (रुपये सात लाख चाळीस हजार फक्त) चा खर्च मागणी क्रमांक व्ही-५, मुख्यलेखाशिर्ष ७४७५ इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवांसाठी कर्ज, (००)(१०३) नागरी पुरवठा, (००) (०७) नागरी सहकारी संस्थांना कर्ज, (७४७५ ०१३४)-४८ कर्ज या लेखाशिर्षाखालील सन २००६-०७ च्या मंजूर कर्जातून भागविण्यात यावा.

उपरोक्त प्रमाणे मंजूर केलेल्या रकमांचे वितरण सोबतच्या विवरणपत्र" ब " नुसार संस्थांच्या इंग्रजी नावानुसार धनादेशाद्वारे करण्यात यावे.

या शासन निर्णयातील मंजूर करण्यात आलेल्या रकमेचे आहरण करून संबंधितांना वितरीत करण्याकरीता श्री. श.मा.साठे, अवर सचिव, (रोख शाखा) सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. तसेच, श्रीमती म.दे.केदार, उपसचिव(रोख शाखा), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग यांना नियंत्रण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

संबंधीत संस्थांना मंजूर करण्यात आलेल्या रकमांच्या परतफेडीबाबत शासनाने विहित केलेल्या अटी व शर्ती (सोबतचे प्रपत्र १, २ व ३ नुसार)संस्थेला मान्य व बंधनकारक असल्याबाबत संस्थेने त्यांच्या नाममुद्रीत पत्रावर लिहून दिल्यानंतर अर्थसहाय्याचा धनादेश वितरीत करण्यात येईल.

या शासन निर्णयान्वये मंजूर केलेल्या अर्थसहाय्याचा विनियोग ज्या कारणास्तव मंजूर केलेला आहे, त्याच कारणासाठी करत असल्याबाबत पणन संचालनालयाने खात्री करावी. शासनाने आणि पणन संचालनालय, पुणे यांच्याद्वारे वेळोवेळी ठरवण्यात आलेल्या व येणा-या अटी व शर्तीचे पालन करण्याची हमी देणे संस्थेवर बंधनकारक राहिल. शासनाने व पणन संचालनालयाने मागविलेली माहिती वेळोवेळी सादर करणे संस्थेस बंधनकारक राहिल.

वित्त विभाग परिपत्रक क्रमांक खर्चनि-१०.०६/प्र.क्र.१/अर्थोपाय, दिनांक २० एप्रिल, २००६ च्या मार्गदर्शक सुचनानुसार रुपये ५०.०० लाखा पेक्षाही जास्त निधी मुक्त करण्यापूर्वी वित्त विभागाच्या अर्थोपाय कार्यासनाची मान्यता घेण्याची आवश्यकता नाही.

वित्त विभाग परिपत्रक क्रमांक खर्चनि-१०.०६/प्र.क्र.१/अर्थोपाय, दिनांक २० एप्रिल, २००६ च्या मार्गदर्शक सुचनानुसार रुपये ५०.०० लाखा पेक्षाही जास्त निधी मुक्त करण्यापूर्वी वित्त विभागाच्या अर्थोपाय कार्यासनाची मान्यता घेण्याची आवश्यकता नाही.

हा शासन निर्णय नियोजन व वित्त विभागाच्या सहमतीने व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ६७३/२००६/व्यय-२ दिनांक २१.६.२००६ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करून देण्यांत आला असून त्याचा संगणक संकेतांक 20060724174024001 असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नावाने,

Chandamir
(चं.ज.देशपांडे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन,
सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग.

प्रति,

१. महालेखापाल-१, (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखापरिक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई.
२. अवर सचिव, रोख शाखा, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय मुंबई-३२ (५ प्रती),
३. कक्ष अधिकारी, कार्यासन १४६३, नियोजन विभाग/ व्यय २ वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
४. अवर सचिव, १७ स, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय मुंबई-३२
५. कक्ष अधिकारी वेब कोऑर्डिनेटर, सहकार पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई
६. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, म.रा. पुणे.
७. कृषि पणन संचालक, म.रा.पुणे.
८. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
९. निवासी लेखा अधिकारी, मुंबई.
१०. विभागीय सहनिबंधक सहकारी संस्था, पुणे, कोल्हापूर.
११. जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, कोल्हापूर, सातारा, सांगली.
१२. संबंधीत संस्थांचे अध्यक्ष. (१३ संस्था)
१३. निवड नस्ती, २४स

STATEMENT- B (URBAN)

Sr. No	Name of the Society	Share Capital	Loan	Subsidy
1	Shantinagar Mahila Magasvargiya Grahak Sahakari Sanstha Ltd., Ichalkaranji, Dist. Kolhapur	200000	70000	0
2	Jaisingpur Grahak Sahakari Sanstha Ltd., Jaisinghpur, Shirol, Dist. Kolhapur	100000	0	10000
3	Jai Ashok Grahak Sahakari Sanstha Ltd., Ichalkaranji, Dist. Kolhapur.	210000	80000	10000
4	Anubal Mahila Grahak Sahakari Sanstha Ltd., Kabnur, Tal. Ichalkaranji, Dist. Kolhapur.	210000	80000	10000
5	Jawaharnagar Mahilla Grahak Sahakari Sanstha Ltd., Ichalkaranji, Dist. Kolhapur.	210000	80000	10000
6	Krishna Mahila Grahak Sahakari Sanstha Ltd., Ichalkaranji, Dist. Kolhapur.	225000	80000	10000
7	Malvan Taluka Govt./Semi-Govt. Employees Grahak Sahakari Sanstha Ltd., Malvan, Dist. Sindhudurg.	89000	0	10000
8	Shree Balaji Grahak Sahakari Sanstha Ltd., Ichalkaranji, Dist. Kolhapur.	475000	0	75000
9	Pooja Mahila Magasvargiya Grahak Sahakari Sanstha Ltd., Shahapur, Ichalkaranji, Dist. Kolhapur.	250000	20000	100000
10	Indrayani Mahilla Grahak Sahakari Sanstha Ltd., Ichalkaranji, Dist. Kolhapur.	231000	100000	100000
11	Shri Samartha Mahila Grahak Sahakari Sanstha Ltd., Ichalkaranji, Dist. Kolhapur.	0	150000	100000
12	Hatti Chowk Mahila Grahak Sahakari Sanstha Ltd., Ichalkaranji, Dist. Kolhapur.	0	0	100000
13	Snehdip Grahak Sahakari Sanstha Ltd., Ichalkaranji, Dist. Kolhapur	0	80000	0
	TOTAL	2200000	740000	535000

" विवरणपत्र - अ "

नागरी भागातील ग्राहक सहकारी भांडारांना अर्थसहाय्य योजनेसाठी मंजूर संस्थांची यादी - सन २००६-०७

अक्र	सहकारी ग्राहक संस्थेचे नाव व जिल्हा	भाग भांडवल	कर्ज	अनुदान
१	शांतीनगर महिला मागासवर्गीय ग्राहक सहकारी संस्था मर्या., इचलकरंजी, जि. कोल्हापूर	२००,०००	७०,०००	--
२	जयसिंगपूर ग्राहक सहकारी संस्था मर्या., इचलकरंजी, जि. कोल्हापूर	१००,०००	०	१०,०००
३	जय अशोक ग्राहक सहकारी संस्था मर्या., इचलकरंजी, जि. कोल्हापूर	२१०,०००	८०,०००	१०,०००
४	अनुबाळ महिला ग्राहक सहकारी संस्था मर्या., कबनूर, ता. इचलकरंजी, जि. कोल्हापूर.	२१०,०००	८०,०००	१०,०००
५	जवाहरनगर महिला ग्राहक सहकारी संस्था मर्या., इचलकरंजी, जि. कोल्हापूर	२१०,०००	८०,०००	१०,०००
६	कृष्णा महिला ग्राहक सहकारी संस्था मर्या., इचलकरंजी, जि. कोल्हापूर.	२२५,०००	८०,०००	१०,०००
७	मालवण तालुका शासकीय / निमशासकीय कर्मचारी ग्राहक सहकारी संस्था मर्या., मालवण, जि. सिंधुदुर्ग	८९,०००	--	१०,०००
८	श्री बालाजी सहकारी ग्राहक संस्था मर्या., इचलकरंजी, जि. कोल्हापूर	४७५,०००	--	७५,०००
९	पूजा महिला मागासवर्गीय सहकारी ग्राहक संस्था मर्या., शहापूर, इचलकरंजी, जि. कोल्हापूर.	२५०,०००	२०,०००	१००,०००
१०	इंद्रायणी महिला ग्राहक सहकारी संस्था मर्या., इचलकरंजी, जि. कोल्हापूर.	२३१,०००	१००,०००	१००,०००
११	श्री समर्थ महिला ग्राहक सहकारी संस्था मर्या., इचलकरंजी, ता. हातकणंगले, जि. कोल्हापूर	०	१५०,०००	१००,०००
१२	हत्तीचौक महिला ग्राहक सहकारी संस्था मर्या., इचलकरंजी, जि. कोल्हापूर	०	--	१००,०००
१३	स्नेहदिप सहकारी ग्राहक संस्था मर्या., इचलकरंजी जि. कोल्हापूर	०	८०,०००	--
	एकूण	२२०००००	७४००००	५३५०००

नागरी/ग्रामिण क्षेत्रातील सहकारी ग्राहक संस्थाना नवीन शाखा/ लहान व मोठ्या आकाराची डिपार्टमेंटल स्टोअर्स इत्यादि साठी मंजूर करण्यात आलेल्या भागभांडवल बाबतच्या अटी व शर्ती.

१. संस्था राज्य शासनास खाली नमूद केलेल्या कालावधीसाठी विमोचनीय अधिमान भाग (Redeemable Preference Shares) मंजूर करेल.
 - १) मंजूर करण्यात आलेल्या एकूण भागभांडवलाच्या रक्कमेच्या ५०% रक्कमेचे १० वर्षांच्या कालावधीचे विमोचनीय अधिमान भाग.
 - २) मंजूर करण्यात आलेल्या एकूण भागभांडवलाच्या रक्कमेच्या ५०% रक्कमेचे १५ वर्षे कालावधीचे अधिमान भाग.
२. संस्थेने शासनास मंजूर केलेल्या विमोचनीय अधिमान भागाची परतफेड करण्यासाठी संस्था भागभांडवल विमोचनीय राखीव निधी (Redeemable Fund) तयार करेल. प्रत्येक वर्षी या निधीमध्ये प्रमाणशीर (Proportionate Contribution) वर्गणी जमा करेल. ही वर्गणी त्या त्या वर्षाचा निव्वळ नफा (Net Profit) निश्चित करण्यापूर्वी राखीव निधीमध्ये जमा करणे संस्थेवर बंधनकारक राहिल. जेणेकरून संस्थेस शासनाने मंजूर केलेल्या भागभांडवलाची परतफेड करणे शक्य होईल.
३. संस्था, विमोचनीय राखीव निधीमध्ये जमा झालेल्या रक्कमेचा विनियोग गुंतवणुकीसाठी किंवा संस्थेच्या व्यावसायासाठी करू शकणार नाही. तथापि, पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे विहित करतील त्या पद्धतीने ह्या निधीची गुंतवणूक करू शकेल जेणे करून शासनाने संस्थेस मंजूर केलेल्या भागभांडवलाची परतफेड करणे संस्थेस शक्य होईल.
४. जोपर्यंत, संस्था शासकीय भागभांडवलाच्या संपूर्ण रक्कमेची परतफेड करित नाही तोपर्यंत संस्था सदस्यांच्या भागाची रक्कम किंवा भागाच्या रक्कमेपैकी कांही रक्कम सदस्यांना देऊ शकणार नाही.
५. जर सदर संस्था अवसायनात काढण्यात आली तर सदर सदस्यांच्या भागाची रक्कम पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे विहित करतील त्या अटीनुसार सदस्यांना आगोदरही परत करता येईल.
६. संस्थेच्या कर्मचार्यांची संख्या १० कर्मचार्यांपेक्षा जास्त असेल तर सदर संस्थेच्या एकूण पदांच्या ३४% पदे मागासवर्गीय व्यक्तींसाठी राखीव ठेवणे संस्थेवर बंधनकारक राहिल. मागासवर्गीय पदे भरण्याच्या संबंधात शासनाने (सामान्य प्रशासन विभाग) शासन निर्णय क्र. एनसीडी १०६४ / रोमन ३ / जे. दि. ९ एप्रिल, १९६५ मध्ये विहित केलेल्या मागासवर्गीयांच्या ४ गटांच्या व्यक्तींची भरती करावी जेणे करून मागासवर्गीयांच्या सर्व संबंधित गटांना प्रतिनिधीत्व मिळेल.

७. संस्थेचे सचिव / व्यवस्थापक ज्यांचे मासिक वेतन रु. १,००० किंवा त्यापेक्षा जास्त असेल तर त्यांची नियुक्ति करण्यापूर्वी पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांची पूर्व मान्यता घेणे संस्थेवर बंधनकारक राहिल.
८. संस्था ज्या वेळी लाभांश घोषित करेल त्यावेळी घोषणा केल्यानंतर शासकीय भागभांडला वरील लाभांश ३ महिन्यांचे आत संबंधीत जिल्हा कोषागार अधिकारी यांना यथोचित सुचना देऊन शासकीय कोषागरात जमा करेल. लाभांशाची रक्कम कोषागरात जमा करण्यास पात्र झाली आहे, तथापि, सदर रक्कम कोषागरात जमा करण्यात आली नसेल तर अशी रक्कम त्वरीत जमा करणे संस्थेवर बंधनकारक राहिल. सदर अटीचे उल्लंघन केल्यास उर्वरीत भागभांडवल ज्या तारखेस परतफेडीस पात्र असेल त्या तारखेस संपूर्ण उर्वरीत भागभांडवल संस्थेकडून एक रक्कमी वसूल करण्यात येईल. तसेच अटीचे उल्लंघन केल्यामुळे संस्थेवर यथोचित कायदेशीर कारवाई करण्यात येईल.
९. संस्थेस भागभांडवलाची रक्कम प्राप्त झालेनंतर ६ महिन्यांच्या कालावधीत संस्थेने भाग प्रमाणपत्र (Share Certificate) शासनास देणे संस्थेवर बंधनकारक राहिल. यामध्ये संस्थेस अपयश आल्यास सदर संपूर्ण भागभांडवलाची रक्कम परत मागण्याचे अधिकार शासनास रहातील.
१०. वरील अटीच्या संबंधात संस्थेने त्यांच्या उप-विधीच्या संबंधीत नियमांमध्ये दुरुस्ती करणे संस्थेवर बंधनकारक राहिल.
११. ~~आवश्यकतेनुसार~~ महालेखापाल यांच्या तपासणीसाठी संस्थेने लेखे तयार ठेवणे व ते मागतील तेंव्हा त्यांना दाखविणे संस्थेवर बंधनकारक राहिल.
१२. या आर्थिक सहाय्याच्या संबंधात शासनाने विहित केलेल्या अटीचा संस्थेने भंग केल्यास संस्थेस मंजूर करण्यात आलेले आर्थिक सहाय्य परत मागविण्याचा अधिकार शासन राखून ठेवीत आहे.
१३. सदर आर्थिक सहाय्याच्या संबंधात संस्थेने संबंधीत जिल्हा उप निबंधक सहकारी संस्था, पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे व शासनास त्रैमासिक अहवाल सादर करणे आवश्यक असून संस्थेवर ते बंधनकारक राहिल.
१४. शासनाने संस्थेस ज्या उद्देशासाठी आर्थिक सहाय्य मंजूर केले आहे त्या उद्देशासाठी आर्थिक सहाय्याचा विनियोग करणे संस्थेवर बंधनकारक राहिल.
१५. वर विहित केलेल्या अटी व शर्ती यामध्ये बदल करणे/दुरुस्ती करण्याचे अधिकार शासनास रहातील.

**नागरी/ग्रामीण क्षेत्रातील सहकारी ग्राहक संस्थाना नवीन शाखा/ लहान व मोठ्या
आकाराची डिपार्टमेंटल स्टोअर्स इत्यादी साठी मंजूर करण्यात आलेल्या
कर्जाबाबतच्या अटी व शर्ती.**

१. संस्थेने कर्जाची परतफेड १४ समान वार्षिक हप्त्यात करावयाची आहे. कर्जाची परतफेड कोणत्याही वर्षी एकरक्कमी करण्याचे स्वातंत्र्य संस्थेस राहिल.
२. शासन वेळोवेळी व्याजाचा जो दर घोषित करेल त्या व्याज दराने कर्जावर व्याज आकारले जाईल. संस्थेस ज्या तारखेस कर्जाची रक्कम प्राप्त होईल त्या तारखेपासून व्याज आकारणी केली जाईल.
३. कर्जाच्या रक्कमेचा पहिला हप्ता एक वर्षानंतर परतफेडीस पात्र होईल.
४. परतफेडीस पात्र झालेल्या मुद्दल व व्याजाच्या रक्कमेची विहित मुदतीत परतफेड करण्यास संस्था अपयशी ठरल्यास सदर रक्कमेवर दर साल ३ % चक्रवाढ व्याज दराने दंडनीय व्याजाची आकारणी करण्यात येईल. ही व्याज आकारणी अ.क्र. २ मध्ये नमूद केलेल्या नेहमीच्या व्याजाच्या रक्कमेशिवाय अधिक असेल.
५. कर्जाची रक्कम संस्थेस प्राप्त होताच संस्थेने फर्निचर व फिक्चरची त्वरीत खरेदी करणे संस्थेवर बंधनकारक राहिल.
६. कर्जाच्या परतफेडीच्या सुरक्षतेसाठी संस्थेने महाराष्ट्र शासनाच्या लाभात कर्जाच्या रक्कमेएवढे गहाणखत करणे संस्थेवर बंधनकारक राहिल. (Society should execute mortgage deed in favour of Government of Maharashtra equal to the amount of loan sanctioned to it.)
७. संस्था सदर फर्निचर पुन्हा अन्य व्यक्तिस/संस्थेस गहाण ठेवणे/ठरावीक मुदतीसाठी भाड्याने देणे (Lease) / विक्री करणे किंवा हस्तांतरीत करणे इत्यादी कारवाई करू शकणार नाही.
८. ज्या संस्थेस या योजनेतगत कर्ज मंजूर करण्यात आले आहे त्यासाठी सदर संस्था स्वतंत्र लेखे ठेवील. ज्या उद्देशासाठी कर्ज मंजूर करण्यात आले आहे त्या उद्देशासाठी सदर कर्जाच्या रक्कमेचा विनियोग संस्थेकडून केला जात आहे का? हे पहाण्यासाठी ज्या ज्या वेळी आवश्यकता भासेल त्या त्या वेळी सदर लेखे लेखापरिक्षक/पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे किंवा त्यांनी प्राधिकृत केलेल्या अधिकारी/कर्मचारी यांना सादर करणे संस्थेवर बंधनकारक राहिल.
९. ज्या उद्देशासाठी सदर रक्कम मंजूर करण्यात आली आहे ती त्याच उद्देशासाठी वापरली जात नाही अशी पणन संचालक यांची खात्री झाल्यास पणन संचालक सदर संपूर्ण आर्थिक सहाय्याची रक्कम एकरक्कमी वसूल करण्याबाबत आदेश काढतील. सदर आदेश संस्थेवर बंधनकारक राहतील.

नागरी/ग्रामिण क्षेत्रातील सहकारी ग्राहक संस्थाना नवीन शाखा/ लहान व मोठ्या आकाराची डिपार्टमेंटल स्टोअर्स इत्यादी साठी मंजूर करण्यात आलेल्या व्यवस्थापकीय अनुदान/अनुदान बाबतच्या अटी व शर्ती.

१. ज्या उद्देशासाठी व्यवस्थापकीय अनुदान/अनुदान शासनाने मंजूर केले आहे त्या उद्देशासाठी सदर रक्कमेचा विनियोग करणे संस्थेवर बंधनकारक राहिल.
२. अ.क्र. १ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे संस्थेने सदर अर्थिक सहाय्याचा विनियोग केला नाही तर सदर अर्थिक सहाय्य परत मागविण्याचा अधिकार शासनास राहिल.
३. व्यवस्थापकीय अनुदान/अनुदान या साठी संस्थेने स्वतंत्र लेखे ठेवावेत.
४. शासनाने वरील प्रमाणे विहित केलेल्या अटींमध्ये, नविन अटी समाविष्ट करण्याचा/एखादी अट रद्द करण्याचा अधिकार शासनास राहिल.